

Περί του αναδόχου

[Ορθοδοξία](#) / [Κανονικό και Εκκλησιαστικό Δίκαιο](#)

Το μυστήριο του βαπτίσματος είναι ο μοναδικός τρόπος, με τον οποίον ο άνθρωπος, με την δύναμη της Χάριτος του Θεού, αφαρπάζεται από την κυριαρχία του πονηρού, αναγεννάται και εντάσσεται στο σώμα του Χριστού, την Εκκλησία. Το βάπτισμα είναι «φυτεία προς αθανασίαν» (Μ. Αθανάσιος, ΡG.29,10) και «όχημα προς ουρανόν, βασιλείας πρόξενον, υιοθεσίας χάρισμα» (Μ. Βασίλειος, ΡG. 31,433). Ο ίδιος ο Κύριος βαπτίσθηκε και μίλησε για το βάπτισμα εις το όνομα της Αγ. Τριάδος. Αποστέλλοντας εις το κήρυγμα τους αγίους Αποστόλους, μετά την Ανάσταση, τους είπε: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος...» (Ματθ. Κη΄ 19). «Ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται» (Μαρκ. ιστ΄ 16). Ακολουθώντας την σαφή εντολή του Κυρίου έκτοτε οι Απόστολοι και κατ΄ επέκτασιν η Εκκλησία βάπτιζαν κατόπιν ομολογίας της πίστεως. Έτσι ο Απόστολος Πέτρος, την ημέρα της Πεντηκοστής, μετά το κήρυγμα, συνέστησε εις το πλήθος των ακροατών του να μετανοήσουν και εν συνεχεία να βαπτισθούν.

birzhanova.ru

Πολύ ενωρίς – το αργότερο κατά το δεύτερον ήμισυ του β΄ αιώνας – ενεφανίσθη και ταχέως – οριστικώς κατά τον ε΄ αιώνα – επεκράτησε ο νηπιοβαπτισμός. Από την Κ. Διαθήκη πληροφορούμεθα ότι νήπια βαπτίζονταν υπό της Εκκλησίας ήδη από τον α΄ μ.Χ. αιώνα (Πρξ. στ΄ 13-15, 31-33, ιη΄ 8, ι΄1-2, 24, 44, 47, 48). Κατά τους πρώτους αιώνες οι περισσότεροι δέχονταν το βάπτισμα σε ώριμη ηλικία, ο δε ανάδοχος, μνημονευόμενος το πρώτον κατά την καμπή του β΄ προς γ΄ αιώνα, παρίστατο ως εγγυητής των ειλικρινών προθέσεων και της πίστεως του βαπτιζομένου. Σήμερα ορίζεται μεν υπό του έχοντος την επιμέλεια του παιδιού, είναι δε ο εγγυητής έναντι της Εκκλησίας, και αναπληρώνει την έλλειψη βουλήσεως του νηπίου, παράλληλα βεβαίως με τους γονείς, και ομολογεί την πίστη εξ ονόματός του. Ομολογεί βεβαίως την ορθόδοξη πίστη και αναλαμβάνει την υποχρέωση να διδάξει τον νεοφώτιστο, μαζί με τους γονείς, μόλις έλθει σε κατάλληλη ηλικία, το περιεχόμενο της πίστεως μας.

Το πρόσωπο του αναδόχου είναι ιερό. Συνάπτει δεσμό πνευματικής συγγένειας με τον αναδεκτό (ή την αναδεκτή) και την οικογένειά του. Κατά τον Άγιο Συμεών Θεσσαλονίκης ο ανάδοχος είναι «εγγυητής εις Χριστόν, ώστε τηρείν τα της πίστεως και χριστιανικώς ζήν». (PG 155, 213). Ως εκ της φύσεως του λειτουργήματος του επιβάλλεται να τυγχάνει της εμπιστοσύνης και αποδοχής της Εκκλησίας, και να είναι ενεργό μέλος αυτής.

Επομένως δεν επιτρέπεται να παρίστανται ως ανάδοχοι εις το μυστήριο του

Βαπτίσματος: οι αλλόθρησκοι, οι ετερόδοξοι, οι σχισματικοί, και αφορισμένοι. Δεν γίνονται επίσης δεκτοί οι γονείς του βαπτοζομένου (ν. 26 Λέοντος του Δ΄), οι κληρικοί και οι μοναχοί(1), ενώ από της επικρατήσεως του νηπιοβαπτισμού είναι αδιάφορο το φύλο του αναδόχου. Αποκλείονται ωσαύτως οι δεδηλωμένοι άθεοι και άπιστοι, οι ανήλικοι και οι τελέσαντες πολιτικό γάμο, οι τελευταίοι ως επιδεικτικώς παραβιάζοντες τις εντολές και αποφάσεις της Εκκλησίας(2).

Παραπομπές:

1. Αποφάσεις πατριαρχικής Συνόδου Κων/πόλεως έτ. 1796 Μ. Γεδεών: Καν. Διατάξεις τ. Α΄ σ. 295 επ. και έτ. 1806 αυτόθι τ. Β΄ σ. 106 επ. & 3 Πρβλ. Πέτρον Χαρτοφύλακα εν Συντάγματι τ. Ε΄ σ. 370.

2. Βλ. Εγκύκλιο Ι. Συνόδου υπ΄ αριθμ. 2309/21-1-1982.

Εκ της Συνοδικής Επιτροπής Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων

<https://bit.ly/3g79Cnv>